

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2010/64/EL,

20. oktoober 2010,

õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõike 2 teise lõigu punkti b,

võttes arvesse Belgia Kuningriigi, Saksamaa Liitvabariigi, Eesti Vabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Ungari Vabariigi, Austria Vabariigi, Portugali Vabariigi, Rumeenia, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi algatust⁽¹⁾,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Liit on seadnud endale eesmärgiks säilitada ja arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala. 15.–16. oktoobril 1999. aastal Tamperes toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise eesistuja järelduste kohaselt ning eelkõige järelduste punkti 33 kohaselt peaks kohtuotsuste ja õigusasutuste muude otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte saama liidus tsiviil- ja kriminaal-asjades tehtava õiguslase koostöö nurgakiviks, kuna ulatuslikum vastastikune tunnustamine ning õigusaktide vajalik ühtlustamine soodustaks koostööd pädevate asutuste vahel ja üksikisiku õiguste kohtulikku kaitset.

⁽¹⁾ ELT C 69, 18.3.2010, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 16. juuni 2010. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta otsus.

(2) Kooskõlas Tamperes toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldustega võttis nõukogu 29. novembril 2000. aastal vastu meetmeprogrammi, mille eesmärk on kriminaal-asjades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamine⁽³⁾. Programmi sissejuhatuses märgitakse, et vastastikune tunnustamine on „mõeldud tugevdama koostööd liikmesriikide vahel, aga ka tõhustama üksikisiku õiguste kaitset”.

(3) Kriminaal-asjades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamine eeldab, et liikmesriigid usaldavad üksteise kriminaalõigussüsteeme. Vastastikuse tunnustamise ulatus sõltub suuresti mitmest näitajast, mille hulka kuuluvad kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute õiguste kaitse mehhanismid ja ühised miinimumnõuded, mis on vajalikud vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamise hõlbustamiseks.

(4) Kriminaal-asjades tehtud otsuste vastastikune tunnustamine saab toimida tõhusalt üksnes usalduse õhkkonnas, milles mitte üksnes õigusasutused, vaid kõik kriminaalmenetluses osalejad peavad teiste liikmesriikide õigusasutuste otsuseid samaväärseks enda omadega viisil, mis ei väljenda mitte üksnes usaldust teiste liikmesriikide eeskirjade adekvaatsuse vastu, vaid ka veendumust, et neid eeskirju kohaldatakse õigesti.

(5) Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „konventsioon”) artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta”) artiklis 47 on sätestatud õigus õiglasele kohtulikule arutamisele. Harta artikli 48 lõikega 2 tagatakse kaitseõiguste austamine. Käesolevas direktiivis austatakse kõnealuseid õiguseid ning direktiivi rakendamisel tuleks neid silmas pida.

⁽³⁾ EÜT C 12, 15.1.2001, lk 10.

- (6) Kuigi kõik liikmesriigid on konventsiooniosalised, näitavad kogemused, et ainuüksi see asjaolu ei tekita piisavat usaldust teiste liikmesriikide kriminaalõigussüsteemi vastu.
- (7) Vastastikuse usalduse tugevdamine nõuab konventsiooni artiklis 6 sätestatud õiguste ja kaitsemeetmete järjekindlamat rakendamist. See eeldab ka konventsioonis ja hartas sätestatud miinimumnõuete edasist täiustamist liidus käesoleva direktiivi ja muude meetmete abil.
- (8) Euroopa liidu toimimise lepingu artikli 82 lõikes 2 nähakse ette liikmesriikides kohaldatavate miinimumeeskirjade kehtestamine, et hõlbustada kohtuotsuste ja õigusasutuste otsuste vastastikust tunnustamist ning politsei- ja õiguskooostööd piiriülese mõõtmega kriminaalasjades. Aluslepingu artikli 82 lõike 2 teise lõigu punkt b osutab isikute õigustele kriminaalmenetluses kui ühele valdkonnale, kus võib kehtestada miinimumeeskirjad.
- (9) Ühised miinimumeeskirjad peaksid suurendama usaldust kõikide liikmesriikide kriminaalõigussüsteemi vastu, mis omakorda peaks viima tõhusama õiguskooostööni vastastikuse usalduse õhkkonnas. Sellised ühised miinimumeeskirjad tuleks kehtestada suulise ja kirjaliku tõlke kohta kriminaalmenetluses.
- (10) 30. novembril 2009. aastal võttis nõukogu vastu resolutsiooni teekaardi kohta, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses⁽¹⁾. Järgjärgulise lähenemisviisi kohaselt nõutakse teekaardis niisuguste meetmete võtmist, mis käsitlevad õigust kirjalikule ja suulisele tõlkele (meede A), õigust teabele õiguste ja süüdistuste kohta (meede B), õigust õigusabile ja õigusnõustamisele (meede C), õigust suhtlemisele sugulaste, tööandjate ja konsulaarasutustega (meede D) ning kaitsemeetmeid selliste kahtlustatavate või süüdistatavate isikute jaoks, kes kuuluvad haavatavate isikute kategooriasse (meede E).
- (11) Stockholmi programmis, mis võeti vastu 10. detsembril 2009. aastal, avaldas Euroopa Ülemkogu heameelt teekaardi vastuvõtmise üle ja muutis selle Stockholmi programmi osaks (punkt 2.4). Euroopa Ülemkogu rõhutas teekaardi mitteamendavat olemust, kutsudes komisjoni üles analüüsima kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute minimaalsete menetlusõiguste lisaelemente ning hindama seda, kas parema koostöö edendamiseks kõnealusel valdkonnas on vaja käsitleda muid küsimusi, näiteks süütuse presumptsiooni.
- (12) Käesolev direktiiv käsitleb teekaardi meetet A. Sellega kehtestatakse kriminaalmenetluses suulise ja kirjaliku tõlke suhtes kohaldatavad ühised miinimumeeskirjad, et suurendada liikmesriikide hulgas vastastikust usaldust.
- (13) Käesolev direktiiv toetub komisjoni 8. juuli 2009. aasta ettepanekule võtta vastu nõukogu raamotsus õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses, ning komisjoni 9. märtsi 2010. aasta ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb õigust suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses.
- (14) Nende isikute õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele, kes ei räägi või ei mõista menetluses kasutatavat keelt, on sätestatud konventsiooni artiklis 6, mida on tõlgendanud Euroopa Inimõiguste Kohus oma kohtupraktikas. Käesoleva direktiiviga lihtsustatakse nende õiguste kasutamist praktikas. Sel eesmärgil kavatakse käesoleva direktiiviga tagada kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses, et tagada nende õigus õiglasele kohtulikule arutamisele.
- (15) Käesoleva direktiiviga ettenähtud õigusi tuleks vajalike kaasnevate meetmetena kohaldada ka Euroopa vahistamismääruse⁽²⁾ täitmise suhtes, tehes seda käesolevas direktiivis sätestatud piirides. Täitvad liikmesriigid peaksid tagama suulise ja kirjaliku tõlke ning katma sellega seotud kulud isikute puhul, kelle vahistamist taotletakse ning kes ei räägi või ei mõista menetluses kasutatavat keelt.
- (16) Mõnes liikmesriigis on suhteliselt väikeste õigusrikkumiste korral karistuse määramise õigus muul asutusel kui kriminaalasjades pädeval kohtul. Näiteks võib tegu olla suures ulatuses toime pandud liikluseeskirjade rikkumisega, mis võidakse teha kindlaks liikluskontrolli käigus. Sellistel juhtudel ei tuleks nõuda, et pädev asutus tagaks kõik käesoleva direktiivi kohased õigused. Kui liikmesriigi õiguses on sätestatud pisirikkumiste eest karistuste määramine sellise asutuse poolt ja õigus kriminaalasjades pädevasse kohtusse edasi kaevata, tuleks käesolevat direktiivi kohaldada üksnes kõnealusel kohtus pärast sellist edasikaebamist toimuvate menetluste suhtes.

⁽¹⁾ ELT C 295, 4.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

- (17) Käesoleva direktiiviga tuleks tagada tasuta ja kohane keeleabi, mis võimaldab kahtlustatavatel ja süüdistatavatel isikutel, kes ei räägi või ei mõista kriminaalmenetluses kasutatavat keelt, kasutada täies ulatuses nende õigust kaitsele, ning mis tagab menetluse õigluse.
- (18) Suuline tõlge tuleks kahtlustatavale ja süüdistatavale isikule võimaldada viivitamata. Kui siiski suuline tõlge võimaldatakse pärast teatava ajavahemiku möödumist, ei tohiks seda käsitleda suulise tõlke viivitamata võimaldamise nõude rikkumisena, kui kõnealune ajavahemik on asjaolusid arvestades mõistlik.
- (19) Suhtluseks kahtlustatava või süüdistatava isiku ja tema õigusnõustaja vahel tuleks kasutada suulist tõlget vastavalt käesolevale direktiivile. Kahtlustataval või süüdistataval isikul peaks muu hulgas olema võimalus esitada õigusnõustajale oma versioon juhtunust, juhtida tähelepanu tunnistustele, millega ta nõus ei ole, ning teavitada õigusnõustajat kõigist asjaoludest, mida tuleks tema kaitsel kasutada.
- (20) Kaitse ettevalmistamise võimaldamiseks tuleks kahtlustatava või süüdistatava isiku ning tema õigusnõustaja vahelise suhtluse puhul, mis on otseselt seotud menetluse käigus läbiviidava mis tahes küsitlemise või ülekuulamise, edasikaebuse esitamise või muude menetluslike taotlustega, näiteks kautsjoni vastu vabastamise taotlus, kasutada suulist tõlget, kui see on vajalik menetluse õigluse tagamiseks.
- (21) Liikmesriigid peaksid tagama sellise menetluse või mehhanismi olemasolu, mille eesmärk on selgitada välja, kas kahtlustatav või süüdistatav isik räägib ja mõistab kriminaalmenetluses kasutatavat keelt ning kas ta vajab tõlgi abi. Selline menetlus või mehhanism eeldab, et pädev asutus kontrollib asjakohasel viisil, sealhulgas asjaomase kahtlustatava või süüdistatava isikuga konsulteerides, kas ta räägib ja mõistab kriminaalmenetluses kasutatavat keelt ning kas ta vajab tõlgi abi.
- (22) Käesoleva direktiivi alusel tuleks suulist ja kirjalikku tõlget võimaldada kahtlustatava ja süüdistatava isiku emakeelde või mõnda teise keelde, mida ta räägib või mõistab, et võimaldada tal täies ulatuses kasutada õigust kaitsele ning tagada menetluse õiglust.
- (23) Käesolevas direktiivis sisalduvate õiguste (õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele) austamine ei tohiks negatiivselt mõjutada muid siseriiklikus õiguses sätestatud menetlusõigusi.
- (24) Liikmesriigid peaksid tagama selle, et oleks võimalik teostada kontrolli osutatud suulise ja kirjaliku tõlke kohasuse üle, kui pädevatele asutustele on konkreetsel juhul esitatud asjaomane taotlus.
- (25) Kahtlustataval või süüdistataval isikul või isikul, kelle suhtes täidetakse Euroopa vahistamismääruse täitmise menetlust, peaks olema õigus vaidlustada kooskõlas siseriiklikes õigusaktides sätestatud menetlustega otsus, mille kohaselt ei ole suuline tõlge vajalik. Nimetatud õigus ei pane liikmesriikidele kohustust näha ette eraldiseisev mehhanism või kaebemenetlus, mille raames võidakse niisuguseid otsuseid vaidlustada, ega tohiks piirata Euroopa vahistamismääruse täitmise suhtes kohaldatavate tähtaegade kohaldamist.
- (26) Kui suulise tõlke kvaliteeti peetakse ebapiisavaks, et tagada õigus õiglasele kohtulikule arutamisele, peaks pädevatel asutustel olema võimalik määratud tõlk asendada.
- (27) Õiglase kohtumõistmise aluseks on kohustus hoolitseda kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute eest, kes on potentsiaalselt ebasoodsas olukorras ning seda eelkõige füüsilise puude tõttu, mis mõjutab nende võimet tõhusalt suhelda. Seetõttu peaksid prokuratuur, õiguskaitseasutused ja kohtud tagama, et sellistel isikutel on võimalik tõhusalt kasutada käesoleva direktiiviga sätestatud õigusi, näiteks võttes arvesse võimalikku haavatavust, mis mõjutab nende võimet menetlust jälgida ja end mõistetavalt väljendada, ning võttes asjakohaseid meetmeid kõnealuste õiguste tagamiseks.
- (28) Videokonverentsi kasutamisel suulise kaugtõlke tegemiseks peaks pädevatel asutustel olema võimalik toetuda Euroopa e-õiguskeskkonna raames välja töötavatele vahenditele (nt teave kohtute kohta, kus on olemas videokonverentsiseadmed või sellealased käsiraamatud).
- (29) Käesolevat direktiivi tuleks hinnata praktiliste kogemuste põhjal. Vajaduse korral tuleks seda muuta, et parandada selles sätestatud kaitsemeetmeid.

- (30) Menetluse õigluse tagamine eeldab, et kahtlustatava ja süüdistatava isiku huvides tõlgitakse olulised dokumendid või vähemalt nende asjakohased lõigud vastavalt käesolevale direktiivile. Teatud liiki dokumente tuleks alati käsitleda selle eesmärgi saavutamise seisukohast olulistena ja seetõttu tuleks need tõlkida, näiteks otsused, millega võetakse isikult vabadus, süüdistused või süüdistusaktid ja kohtuotsused. Liikmesriikide pädevad asutused otsustavad omal algatusel või kahtlustatava või süüdistatava isiku või tema õigusnõustaja taotlusel, millised muud dokumendid on menetluse õigluse tagamiseks olulised ja tuleks seetõttu samuti tõlkida.
- (31) Liikmesriigid peaksid hõlbustama juurdepääsu siseriiklikele õigustõlkijate ja -tõlkide andmebaasidele, juhul kui sellised andmebaasid on olemas. Sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata eesmärgile võimaldada juurdepääs olemasolevatele andmebaasidele e-õiguskeskkonna portaali kaudu, nagu on kavandatud 27. novembri 2008. aasta Euroopa e-õiguskeskkonna mitmeaastases tegevuskavas (2009-2013) ⁽¹⁾.
- (32) Käesoleva direktiiviga tuleks kehtestada miinimumeeskirjad. Liikmesriikidel peaks olema võimalik laiendada käesolevas direktiivis sätestatud õigusi, et tagada kõrgem kaitstuse tase ka nendel juhtudel, mida käesolevas direktiivis ei ole otseselt reguleeritud. Kaitstuse tase ei tohiks mingil juhul langeda allapoole nõuetest, mis on sätestatud konventsiooni või hartaga, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Inimõiguste Kohus või Euroopa Liidu Kohus oma kohtupraktikas.
- (33) Käesoleva direktiivi sätteid, mis vastavad konventsiooni või hartaga tagatud õigustele, tuleks järjepidevalt tõlgendada ja rakendada vastavalt nendele õigustele selliselt, nagu neid tõlgendatakse Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu asjaomases praktikas.
- (34) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt ühiste miinimumeeskirjade kehtestamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid
- kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (35) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on kõnealused liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (36) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduva kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu ja kohaldamisala

1. Käesoleva direktiiviga sätestatakse eeskirjad õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses ja Euroopa vahistamismääruse täitmise menetluses.
2. Lõikes 1 osutatud õigused tekivad isikul hetkest, mil liikmesriigi pädevad asutused on talle ametliku teatega või muul viisil teatavaks teinud, et teda kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo toimepanekus, ning kehtivad kuni tema suhtes menetluse lõpetamiseni, mille all mõistetakse lõpliku otsuse tegemist küsimuses, kas ta on kuriteo toime pannud, sealhulgas kohtuotsuse tegemine ja edasikaebamisotsus, kui see on asjakohane.
3. Kui liikmesriigi õiguses on sätestatud pisirikumiste eest karistuse määramine muu asutuse kui kriminaalasjades pädeva kohtu poolt ja kõnealuse karistuse määramise võib sellisesse kohtusse edasi kaevata, kohaldatakse käesolevat direktiivi üksnes kõnealuses kohtus pärast sellise edasikaebuse esitamist toimivate menetluste suhtes.

⁽¹⁾ ELT C 75, 31.3.2009, lk 1.

4. Käesolev direktiiv ei mõjuta siseriiklikku õigust, mis käsitleb õigusnõustaja kohalolekut kriminaalmenetluses mis tahes etapis, ega ka siseriiklikku õigust, mis käsitleb kahtlustatava või süüdistatava isiku õigust pääseda ligi dokumentidele kriminaalmenetluses.

Artikkel 2

Õigus suulisele tõlkele

1. Liikmesriigid tagavad, et kahtlustatavale või süüdistatavale isikule, kes ei räägi või ei mõista asjaomases kriminaalmenetluses kasutatavat keelt, võimaldatakse viivitamata suuline tõlge kriminaalmenetluse ajal uurimisasutustes ja kohtutes, sh politsei poolt läbiviidava küsitlemise, kõikide kohtuistungite ja mis tahes vaheistungite ajal.

2. Liikmesriigid tagavad, et suuline tõlge on kättesaadav kahtlustatava või süüdistatava isiku ning tema õigusnõustaja vahelise suhtluse tarbeks, mis on otseselt seotud menetluse käigus läbiviidava mis tahes küsitlemise või ülekuulamise või edasikaebuse esitamise või muude menetluslike taotlustega, kui see on vajalik menetluse õigluse tagamiseks.

3. Õigus suulisele tõlkele lõigete 1 ja 2 alusel hõlmab ka asjakohast abi kuulmis- või kõnehäiretega isikutele.

4. Liikmesriigid tagavad sellise menetluse või mehhanismi olemasolu, mille eesmärk on selgitada välja, kas kahtlustatav või süüdistatav isik räägib ja mõistab kriminaalmenetluses kasutatavat keelt ning kas ta vajab tõlgi abi.

5. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas siseriiklikes õigusaktides sätestatud menetlustega on kahtlustataval või süüdistataval isikul õigus vaidlustada otsus, mille kohaselt ei ole tõlge vajalik, ning juhul kui suuline tõlge oli kättesaadav, võimalus esitada kaebus selle kohta, et suulise tõlke kvaliteet ei olnud piisav menetluse õigluse tagamiseks.

6. Vajaduse korral võidakse kasutada sellist kommunikatsioonitehnoloogiat nagu videokonverents, telefon või Internet, välja arvatud juhul, kui tõlgi füüsiline kohalviibimine on nõutav menetluse õigluse tagamiseks.

7. Euroopa vahistamismääruse täitmise menetluse puhul tagab täitev liikmesriik, et tema pädevad asutused võimaldavad vastavalt käesolevale artiklile tõlkealast abi isikule, kelle suhtes

seada menetlust täidetakse ja kes ei räägi või ei mõista menetluses kasutatavat keelt.

8. Käesoleva artikli alusel pakutav suuline tõlge on piisava kvaliteediga, et tagada menetluse õiglus, kindlustades eelkõige, et kahtlustatav või süüdistatav isik on teadlik tema vastu esitatud kahtlustuse või süüdistuse sisust ja on võimeline kasutama õigust kaitsele.

Artikkel 3

Õigus oluliste dokumentide tõlkele

1. Liikmesriigid tagavad, et kahtlustatavale või süüdistatavale isikule, kes ei mõista asjaomases kriminaalmenetluses kasutatavat keelt, võimaldatakse mõistliku ajavahemiku jooksul kõikide oluliste dokumentide kirjalik tõlge, et kindlustada talle võimalus kasutada õigust kaitsele ja tagada menetluse õiglus.

2. Oluliste dokumentide hulka kuuluvad otsused, millega võetakse isikult vabadus, süüdistused või süüdistusaktid ja kohtuotsused.

3. Pädevad asutused otsustavad iga juhtumi puhul, kas oluliseks peetakse ka mõnda muud dokumenti. Kahtlustatav või süüdistatav isik või tema õigusnõustaja võivad esitada selleks põhjendatud taotluse.

4. Ei nõuta selliste oluliste dokumentide lõikude tõlkimist, mis ei ole asjakohased kahtlustatavale või süüdistatavale isikule tema vastu esitatud kahtlustuse või süüdistuse sisu tutvustamise seisukohast.

5. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas siseriiklikes õigusaktides sätestatud menetlustega on kahtlustataval või süüdistataval isikul õigus vaidlustada otsus, mille kohaselt ei ole dokumentide või nende lõikude tõlkimine vajalik, ning juhul kui kirjalik tõlge tehti, võimalus esitada kaebus selle kohta, et tõlke kvaliteet ei ole piisav menetluse õigluse tagamiseks.

6. Euroopa vahistamismääruse täitmise menetluse puhul tagab täitev liikmesriik, et tema pädevad asutused võimaldavad kõnealuse dokumendi kirjaliku tõlke isikule, kelle suhtes seda menetlust täidetakse ning kes ei mõista keelt, milles Euroopa vahistamismäärus on koostatud, või keelt, millesse vahistamismääruse teinud liikmesriik on selle tõlkinud.

7. Erandina lõigetes 1, 2, 3 ja 6 sätestatud üldeeskirjadest võib kirjaliku tõlke asemel teha käesolevas artiklis viidatud oluliste dokumentide suulise tõlke või kokkuvõtte tingimusel, et niisuguse suulise tõlke või kokkuvõttega ei mõjutata menetluse õiglust.

8. Käesolevas artiklis osutatud dokumentide kirjaliku tõlke õigusest loobumise puhul on nõutav, et kahtlustatav või süüdistatav isik on eelnevalt saanud õiguslast nõu või saanud muul moel täielikult teadlikuks sellise loobumise tagajärgedest ning et loobumine on selgesõnaliselt väljendatud ja see toimus vabahtlikkuse alusel.

9. Käesoleva artikli alusel pakutav tõlge on piisava kvaliteediga, et tagada menetluse õiglus, kindlustades eelkõige, et kahtlustatav või süüdistatav isik on teadlik tema vastu esitatud kahtlustuse või süüdistuse sisust ja on võimeline kasutama õigust kaitsele.

Artikkel 4

Suulise ja kirjaliku tõlke kulud

Liikmesriigid katavad artiklite 2 ja 3 kohaldamisel tekkivad suulise ja kirjaliku tõlke kulud, sõltumata menetluse tulemusest.

Artikkel 5

Kirjaliku ja suulise tõlke kvaliteet

1. Liikmesriigid võtavad konkreetseid meetmeid tagamaks, et pakutav suuline või kirjalik tõlge vastab artikli 2 lõike 8 ja artikli 3 lõike 9 alusel nõutavale kvaliteedile.

2. Suulise ja kirjaliku tõlke kohasuse ja selle tõhusa kättesaadavuse edendamiseks püüavad liikmesriigid luua asjakohase kvalifikatsiooniga sõltumatute tõlkijate ja tõlkide registri või registrid. Kui selline register või sellised registrid on loodud, tehakse need vajaduse korral kättesaadavaks õigusnõustajale ja asjaomastele asutustele.

3. Liikmesriigid tagavad, et tõlkidelt ja tõlkijatelt nõutakse käesoleva direktiivi alusel pakutava suulise ja kirjaliku tõlke konfidentsiaalsuse järgimist.

Artikkel 6

Koolitus

Ilma et sellega piirataks kohtulikku sõltumatust ja kohtusüsteemi erinevat korraldust liidus, nõuavad liikmesriigid neilt, kes vastutavad kriminaalmenetluses osalevate kohtunike, prokuröride ja kohtutöötajate koolituse eest, erilise tähelepanu pööramist tõlgi vahendusel toimuva suhtlemise eripärale, et tagada tõhus ja tulemuslik suhtlemine.

Artikkel 7

Jäädvustamine

Liikmesriigid tagavad, et kui kahtlustatavat või süüdistatavat isikut on uurimisasutuses või kohtus küsitletud või üle kuulatud tõlgi abil artikli 2 kohaselt või kui olulistest dokumentidest on esitatud sellise asutuse juuresolekul suuline tõlge või kokkuvõte artikli 3 lõike 7 kohaselt või kui isik on õigusest tõlkele artikli 3 lõike 8 kohaselt loobunud, jäädvustatakse see vastavalt asjaomase liikmesriigi õiguses sätestatud jäädvustamist käsitlevale menetlusele.

Artikkel 8

Tagasiulatuva mõju puudumine

Ühtki käesoleva direktiivi sätet ei tõlgendata Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa Liidu põhiõiguste harta, rahvusvahelise õiguse teiste asjakohaste sätete ega liikmesriikide õigusaktide alusel tagatud kõrgemat kaitsetaset pakkuvate õiguste ja menetluslike tagatiste piiramisena või nende suhtes erandi kehtestamisena.

Artikkel 9

Rakendamine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 27. oktoobril 2013.

2. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti komisjonile.

3. Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 10

Aruanne

Komisjon esitab hiljemalt 27. oktoobril 2014 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse, millises ulatuses on liikmesriigid võtnud käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikke meetmeid, ning millele vajaduse korral lisatakse seadusandlike ettepanekuid.

Artikkel 11

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

*Artikkel 12***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg, 20. oktoober 2010

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
O. CHASTEL
